

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**



“TASDIQLAYMAN”
Iqtisodiyot fakulteti dekani v.b.
U. Eshmuradov
2026-yil 06” 06

**BIZNESGA KIRISH
FANINIG O‘QUV DASTURI
(masofaviy ta’lim shakli)**

Bilim sohasi: 400000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi: 410000 - Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi: 60410800 - Menejment

Samarqand – 2026

Mazkur o'quv dasturi Iqtisodiyot fakulteti Kengashining 2026-yil
26.06 11-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur o'quv dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasidan tomonidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 26.06 11-sonli yig'ilish bayoni).

Tuzuvchilar:

I.Salamov – i.f.n Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Iqtisodiyot va menejment" dotseni,

F.M.Tirkashev – Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasidan assistenti.

Taqrizchilar:

Sh.O.Quvondiqov - i.f.d., Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasidan professori

U.B.Giyosov –i.f.f.d (PhD), "KAMILA" MChJ ning Mehnat muxofazasi va texnika xavfsizligi bo'yicha muhandisi

1. Fan ma'lumotlari						
Fan/modul kodi BK1105	O'quv yili 2026-2026	Semestr 1			ECTS – Kreditlar 5	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek	O'quv rejadagi tartib raqami 60410800 – 1.05			Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi Biznesga kirish	Jami yuklama (soat)	Auditoriya mashg'ulotlari jami – 60 soat, shundan:			Mustaqil ta'lim (soat)	Kurs ishi
	150	Ma'ruza	Amaliy	Lab-ya		
		20	40	-	90	-

2. Fanning mazmuni
Fanning maqsadi – talabalarga biznes faoliyatining mohiyati, tadbirkorlik asoslari, bozor iqtisodiyoti sharoitida biznesni tashkil etish va boshqarish jarayonlari haqida nazariy hamda amaliy bilimlar berishdan iborat. Shuningdek, ushbu fan talabalarda tadbirkorlik fikrlashini shakllantirish, biznes g'oyalarni ishlab chiqish, ularni baholash va amaliyotga tatbiq etish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Fanning vazifalari –talabalarga biznes va tadbirkorlik faoliyatining iqtisodiy mazmuni, ahamiyati hamda jamiyatdagi o'rni haqida nazariy bilimlar berishdan iborat. Ushbu fan orqali talabalarga biznesni tashkil etish shakllari, bozor iqtisodiyoti sharoitida tadbirkorlik faoliyatini yuritish tamoyillari, biznes muhitining asosiy omillari hamda bozor mexanizmlarining ishlash jarayonlari o'rgatiladi. Shuningdek, fan talabalarda biznes g'oyalarni shakllantirish, ularni tahlil qilish, biznes-reja tuzish va amalga oshirish bo'yicha zarur bilim va ko'nikmalarni hosil qilishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish, biznes jarayonlarini samarali boshqarish, marketing, moliya va risklarni boshqarish bo'yicha boshlang'ich tushunchalarni shakllantirish ham fan vazifalaridan hisoblanadi. Natijada talabalarda mustaqil fikrlash, tashabbuskorlik, innovatsion yondashuv va tadbirkorlik faoliyatiga oid amaliy ko'nikmalar rivojlantiriladi.

3. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar
1. (IQN1211210) Iqtisodiyot nazariyasi
2. (AMMAT1211210) Amaliy matematika 1,2
3. (AKKK1204) Akademik ko'nikmalar va kasbiy kompetentlik

4. Ta'lim natijalari (TN)
<i>Kasbiy kompetensiyalar:</i>
TN1 Talabalar biznes va tadbirkorlik faoliyatining nazariy asoslarini tushunish va ularni amaliyotda qo'llay olish bo'yicha bilimga ega bo'lishlari kerak;

TN2	Bozor iqtisodiyoti sharoitida biznes muhitini tahlil qilish va iqtisodiy jarayonlarni baholay olish ko'nikmalarini bilishlari lozim;
TN3	Biznes g'oyalarni ishlab chiqish, ularni iqtisodiy jihatdan asoslash va baholay olish ulardan foydalanish ko'nikmasini egalla.haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Biznes g'oyalarni shakllantirish va ularni iqtisodiy jihatdan asoslash jarayonlarini o'rganadi.;
TN5	Biznes-reja tuzishning asosiy bosqichlari va tamoyillarini bilishi kerak.;
TN6	Zamonaviy biznes jarayonlari va tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish yo'llarini o'rganadi ;
Ko'nikmalar:	
TN7	Biznes g'oyalarni aniqlash va ularni tahlil qilishni biladi.
TN8	Oddiy biznes-reja tuzish va biznes loyihalarini shakllantirishni biladi.
TN9	Biznes faoliyatida jamoa bilan ishlash va biznes jarayonlarini tashkil etishni biladi.
TN10	Tadbirkorlik subyektlarini tashkil etish, ro'yxatdan o'tkazish va ularning faoliyatini huquqiy jihatdan yuritish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni biladi.

5.	Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli:	Soat
	Ma'ruza (M)	20
M1	Davlat iqtisodiyotida biznesning ahamiyati. Davlat iqtisodiyotida biznesning o'rni va roli. Biznes va tadbirkorlikning iqtisodiy rivojlanishga ta'siri. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning milliy iqtisodiyotdagi ulushi. Yangi ish o'rinlari yaratishda biznesning ahamiyati. Davlat tomonidan tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash siyosati. [1,1]	2
M2	Biznesning nazariy va tashkiliy asoslari. Biznes tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati. Biznes faoliyatining asosiy tamoyillari. Biznesning tashkiliy-huquqiy shakllari. Biznes faoliyatini tashkil etish bosqichlari. Biznesni boshqarishning nazariy asoslari. [1,1]	2
M3	Biznesga kirishning asosiy tushunchalari. Biznes va tadbirkorlik tushunchalari. Bozor iqtisodiyoti va biznes muhiti. Biznes subyektlari va ularning faoliyati. Tadbirkorlik faoliyatining asosiy shakllari. Biznes jarayonlarining asosiy elementlari. [1,1]	2
M4	O'z biznesini yaratish. Biznes g'oya va uning manbalari. Biznesni tashkil etish bosqichlari. Korxona tashkil etish tartibi. Tadbirkorlik faoliyatini ro'yxatdan o'tkazish jarayoni. Biznes-reja ishlab chiqishning asosiy tamoyillari. [1,1]	2
M5	Tadbirkorlik faoliyati va uning uzliksizligini ta'minlash. Tadbirkorlik faoliyatining barqarorligi. Korxona faoliyatini samarali boshqarish. Resurslardan oqilona foydalanish. Biznes jarayonlarini uzluksiz tashkil etish. Korxona faoliyatining barqaror rivojlanishini ta'minlash omillari. [1,1]	2

Asosiy adabiyotlar	
1.	Taniyev A.B., Alikulov C.A., Shukurov I.S., Pardayeva O.M. <i>Biznesga kirish. Darslik.</i> Toshkent NIF MSH nashri. 2024 y. 338 bet.
2.	Taniyev A., Zenchenko S., Kushatov R., Xaitov O. <i>Biznes asoslari. O'quv qo'llanma.</i> – Samarqand, SamDU nashriyoti, - 2022. – 202 bet.
3.	Rahmonov A.N., Umurzakova N.M., Rustamova D.R., Tadjibaeva M. <i>Biznes huquqi, O'quv qo'llanma.</i> – T."INNOVATSION RIVOJLANISH NASHRIYOTI MATBAA UYI" 2021. – 264 bet.
Qo'shimcha adabiyotlar	
4.	Shodmonov Sh. <i>Iqtisodiyot nazariyasi.</i> Darslik. Toshkent-2020 y. 768 bet.
5.	B.T. Salimov, M.S. Yusupov, B.B. Salimov. <i>Mikroiqtisodiyot. Darslik.</i> – T.: Iqtisodiyot, 2019, - 366 b.
6.	LAWRENCE J. GITMAN, SAN DIEGO STATE UNIVERSITY – EMERITUS <i>Introduction to Business.</i> Rice University 6100 Main Street MS-375 Houston, Texas 77005. 744 p.
Axborot manbaalari	
7.	https://academicworks.cuny.edu/le_oers/108/
8.	https://vtechworks.lib.vt.edu/items/b77ad436-af85-45c6-bf6d-9aa856ed19c7?
9.	https://w4.stern.nyu.edu/uc/docs/Stern%20Business%20Essentials%20Sample%20Syllabus.pdf?utm_source=
10.	https://assets.openstax.org/oscms-prodcms/media/documents/IntroductionToBusiness-OP_8D04gAa.pdf?utm_source=

M6	Tadbirkorlik riski. <i>Tadbirkorlik riskining mohiyati va turlari. Risklarni aniqlash va baholash usullari. Risklarni kamaytirish strategiyalari. Biznes faoliyatida noaniqlik va xavf omillari. Risklarni boshqarishning zamonaviy usullari.</i> [1,1]	2
M7	Kichik korxonalarning raqobatbardoshligi. <i>Raqobat va uning turlari. Kichik biznes korxonalarining raqobat ustunliklari. Raqobatbardoshlikni oshirish omillari. Bozor sharoitida raqobat strategiyalari. Mahsulot va xizmatlar sifatining raqobatbardoshlikka ta'siri.</i> [1,1]	2
M8	Raqamli iqtisodiyotda kichik biznesning o'rni va ahamiyati. <i>Raqamli iqtisodiyot tushunchasi. Raqamli texnologiyalar va biznes. Elektron tijorat va onlayn biznes. Raqamli platformalarning kichik biznes rivojiga ta'siri. Axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati.</i> [1,2]	2
M9	Biznes xavfsizligi. <i>Biznes xavfsizligi tushunchasi va turlari. Korxona faoliyatida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash. Axborot xavfsizligi va tijorat sirini himoya qilish. Moliyaviy xavfsizlikni ta'minlash. Biznes faoliyatida xavfsizlik tizimini tashkil etish.</i> [1,1]	2
M10	Tadbirkorlik tashkilotlari faoliyatini tugatish. <i>Korxona faoliyatini tugatish tushunchasi. Korxonani tugatish asoslari va tartibi. Bankrotlik jarayoni va uning bosqichlari. Tadbirkorlik faoliyatini qayta tashkil etish shakllari. Korxona faoliyatini tugatishning huquqiy asoslari.</i> [1,1]	2
	Amaliy mashg'ulot (A)	40
A1	Davlat iqtisodiyotida biznesning ahamiyati.	2
A2	Biznesning nazariy asoslari.	2
A3	Biznesning tashkiliy asoslari.	2
A4	Biznesga kirishning asosiy tushunchalari.	2
A5	O'z biznesini yaratish.	2
A6	Biznes-reja tuzishning amaliy asoslari va uning tarkibiy qismlari.	2
A7	Biznes reja tuzish.	2
A8	Tadbirkorlik faoliyati va uning uzliksizligini ta'minlash.	2
A9	Tadbirkorlik riski.	2
A10	Kichik korxonalarning raqobatbardoshligi.	2
A11	Raqamli iqtisodiyotda kichik biznesning o'rni va ahamiyati.	2
A12	Biznes xavfsizligi.	2
A13	Tadbirkorlik tashkilotlari faoliyatini tugatish.	2
A14	Tadbirkorli sohasida jinoiy javobgarlik.	2
A15	Tadbirkorlik faoliyatini davlat tomonidan qo'llab quvvatlash.	2
A16	Firma tashkil qilmasdan tadbirkorlik faoliyati.	2
A17	Biznes infratuzilmasi.	2
A18	Biznesni boshqarish.	2
A19	Biznesni moliyalashtirish.	2

A20	Biznes madaniyati.	2
------------	--------------------	---

6.	Mustaqil ta'lim topshiriqlari*	90
1	Davlat iqtisodiyotini rivojlantirishda kichik biznes va tadbirkorlikning roli.	6
2	Biznes faoliyatining asosiy tamoyillari va ularning amaliy ahamiyati.	6
3	Zamonaviy iqtisodiyotda biznes tushunchasi va uning asosiy elementlari.	6
4	Yangi biznes g'oyalarni shakllantirish va ularni amalga oshirish yo'llari.	6
5	Tadbirkorlik faoliyatini tashkil etishning asosiy bosqichlari.	6
6	Korxona faoliyatining uzluksizligini ta'minlash omillari.	6
7	Tadbirkorlik faoliyatida risklarni aniqlash va baholash.	6
8	Biznes faoliyatida risklarni kamaytirish va boshqarish usullari.	6
9	Kichik korxonalarning bozor sharoitida raqobatbardoshligini oshirish yo'llari.	6
10	Mahsulot va xizmatlar sifatining korxona raqobatbardoshligiga ta'siri.	6
11	Raqamli iqtisodiyot sharoitida kichik biznesni rivojlantirish imkoniyatlari.	6
12	Elektron tijorat va onlayn biznesning zamonaviy shakllari.	6
13	Korxona faoliyatida iqtisodiy va axborot xavfsizligini ta'minlash.	6
14	Tadbirkorlik faoliyatini tugatish va bankrotlik jarayonining asosiy bosqichlari.	6
15	Biznes faoliyatida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.	6

**Izoh: Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarining 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan.*

7.	Ta'lim texnologiyalar va metodlari
	➤ ma'ruzalar; ➤ amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; ➤ interfaol keys-stadilar; ➤ blits-so'rov; ➤ guruhlarda ishlash; ➤ taqdimotlarni qilish; ➤ jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
8.	Talabalar tomonidan kridetlarni olish uchun talablar
	Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.

9.	Talabalar bilimini baholash mezonlari
-----------	--

6) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish;
- tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

e) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy 7at6 va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

10. Foydalanilgan adabiyotlar